

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/80/2014
Identifikačné číslo spisu:	4013200245
Dátum vydania rozhodnutia:	13.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4013200245.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: B. R., bytom Q., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie v Bratislave, Bratislava, Ul. 29. augusta 8, o zvýšenie invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/81/2013-71 zo dňa 14. apríla 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/81/2013-71 zo dňa 14. apríla 2014 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo 6. decembra 2012, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku a jeho sumu. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že hodnotil posudky posudkových lekárov a mal preukázané, že posudky boli vypracované po vlastnom vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľa a posúdení odborných lekárskeho nálezov z oblastí, na ktoré si navrhovateľ sťažuje a posudkoví lekári v posudkoch podrobne zdôvodnili stanovenú mieru poklesu a preto akceptoval ich závery. Poukázal na to, že nezistil nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa neboli známe a hodnotené a ktoré by prípadne odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku. Krajský súd preto dospel k záveru, že zistený skutkový stav u navrhovateľa spĺňa požiadavky pre priznanie invalidity určenej v napadnutom rozhodnutí a návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

Proti predmetnému rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok

krajského súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil Ústrediu Sociálnej poisťovne na ďalšie konanie.

Vo svojom odvolaní navrhovateľ poukázal na zhoršený zdravotný stav, pretrvávajúce bolesti celého tela, najmä v oblasti hlavy, krčnej chrbtice, krku, uviedol tiež kŕče v achilových šľachách a nepokojný spánok. Maximálnu bolesť pociťuje v noci, migrujúcu po očiach, orgánoch a zuboch. V noci sa budí, že nemôže dýchať, dusí sa. Bolia ho aj prsty na rukách, do ktorých dostáva kŕče. Chodí aj na rehabilitácie, bolesti však pretrvávajú. V prípade, že niekam cestuje, musí použiť barlu, je nervózny, má hnačky a zvracia. Pri návšteve lekárov mu pomáha jeho kamarát. Záverom uviedol, že vykonávať akýkoľvek druh práce je pre neho nemožné, nakoľko nevládze ani chodiť, ani stáť, dokonca ani ležať.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia vykonávajú posudkoví lekári sociálneho poistenia, a to na účely správneho ako aj súdneho konania. Skutkové okolnosti, ktoré sa týkajú rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli podľa odporkyne dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi, z hľadiska skutkového sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a v záveroch sa zhodujú. Navrhovateľ nepreukázal, že by bol jeho zdravotný stav zhoršený v rozsahu odôvodňujúcim určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku mu nevznikol. Odporkyňa vyhodnotila závery napadnutého rozhodnutia krajského súdu za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, a preto navrhovala rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 13. apríla 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Podľa § 73 ods. 2 zákona suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia

dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 112 ods. 4 zákona výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľa v správnom konaní posudzovali posudkoví lekári sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nové Zámky dňa 18. októbra 2012, a 31. januára 2013, podľa § 184 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. a v súdnom preskúmvacom konaní posudkový lekár sociálneho poistenia SP - ústredie Bratislava so sídlom v Nitre dňa 12. marca 2013 a na žiadosť súdu dňa 27. mája 2013 a 8. októbra 2013. Všetci posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru, že u navrhovateľa ide o zmiešanú poruchu osobnosti so závažným obmedzením výkonnosti organizmu, dezintegrácia, astma bronchiálne stredná - perzistujúca, cervikalgia, dorzalgia bez radikulopatie, ploché nohy, refluxná choroba pažeráka, seboroická dermatitída, fibromyalgický syndróm. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určili posudkoví lekári zmiešanú poruchu osobnosti - kapitola V, položka 5, písm. b) s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 %, ktorá je navýšená o 10 % za ostatné zdravotné postihnutia. Posudkoví lekári po samotnom vyšetrení navrhovateľa, ako aj zohľadnení pripojených lekárskeho nálezov konštatovali, že navrhovateľ trpí na viaceré poruchy, z ktorých je v popredí porucha osobnosti s hypochondrickými rysmi, na ktorý má značný podiel somatoformná komorbidity. Jedná sa o hypochondrickú poruchu u polyformne abnormne štruktúrovanej osobnosti, bez známk psychotických fenoménov a bez známk endogénnej depresie. Na teréne disponovanej osobnosti prebieha neúmerne prežívanie nezávažných telesných porúch až do hypochondrických stavov. Z toho dôvodu je porucha hodnotená ako ťažká. Nie sú však prítomné žiadne psychotické príznaky, ani iné závažné prejavy hlboké psychózy, z toho dôvodu je miera poklesu na dolnej hranici rozpätia 50 %. Táto je navýšená vzhľadom na ostatné zdravotné poruchy o 10 % na výslednú mieru poklesu 60 %, ktorá zodpovedá súčasnému zdravotnému stavu. Navrhovateľ môže vykonávať pomocné práce bez fyzickej a psychickej námahy. Ani nové lekárske nálezy, ktoré predložil navrhovateľ v priebehu súdneho konania nedokladujú zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľa a nemajú vplyv na stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá je naďalej 60 %.

Krajský súd následne vydal napadnutý rozsudok, ktorým rozhodnutie odporkyne zo 6. decembra 2012 potvrdil.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250l a nasl. OSP dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je vecne správne a zákonné.

Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskeho nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľ udával, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znížiť pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovelo.

Posúdenie zdravotného stavu žiadateľa o invalidný dôchodok je podľa platných právnych predpisov zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporcu je zrejmé, že títo komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa, pričom vzali do úvahy aj ním predložené lekárske správy. Posudkoví lekári sociálneho poistenia dospeli vo všetkých lekárskeho posudkoch k rovnakým záverom, pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V konaní sa nepreukázali skutočnosti vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti, resp. predpojatosti v konkrétnej veci, preto nebol dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Podľa názoru odvolacieho súdu ani navrhovateľom v súdnom odvolacom konaní predložené lekárske správy z 10.04. a 28.04.2014 nepredstavujú nové skutočnosti, ktoré by neboli zohľadnené posudkovými lekármi, prípadne konštatujúce iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali, resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i OSP) alebo by inak prijatý záver spochybňovali.

Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkových lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľa zhoršil, nič mu nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jeho zdravotného stavu.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.